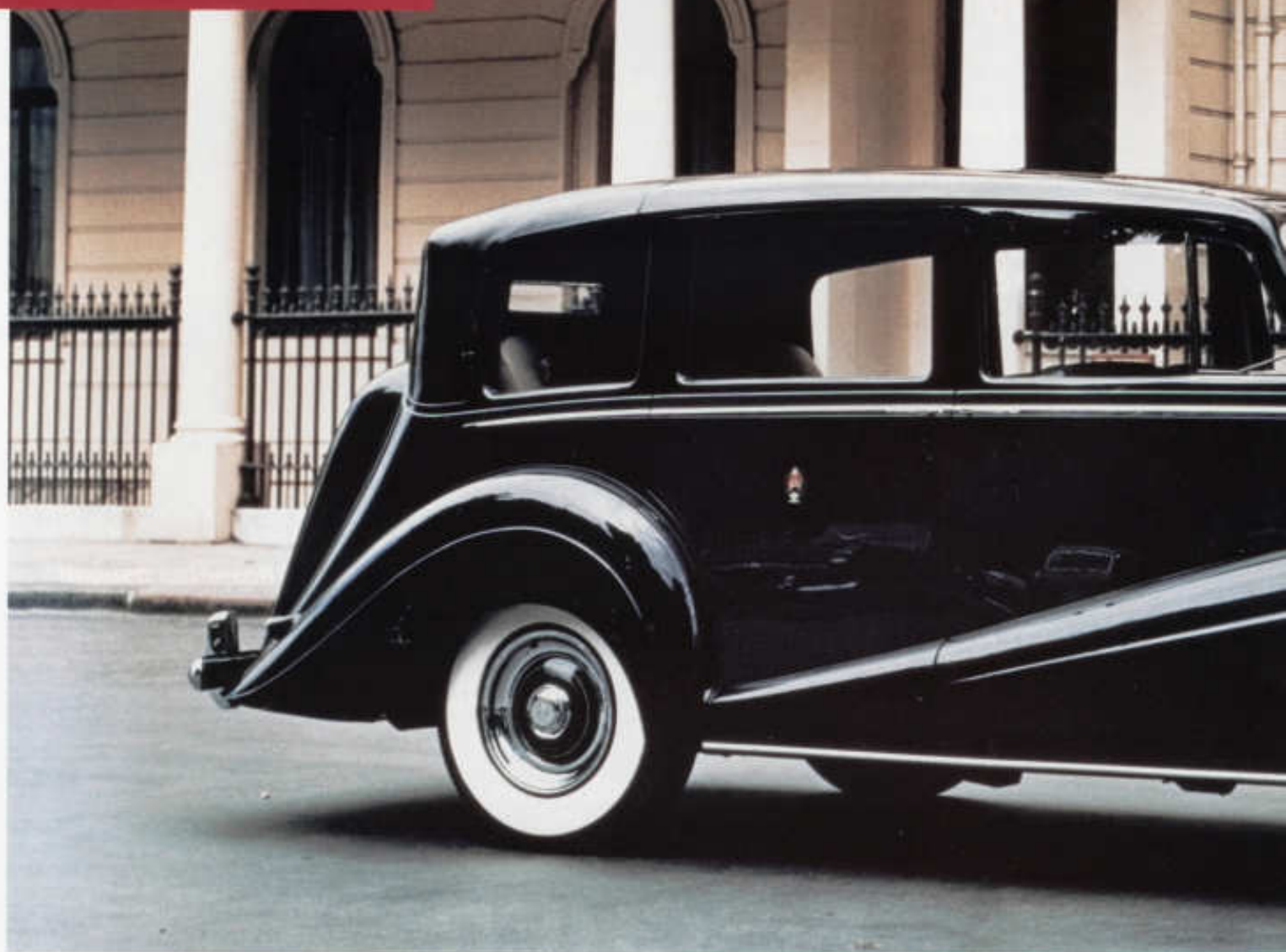

Hvězda jménem

Značka Rolls-Royce je jednou z nejzářivějších hvězd automobilového nebe. Napřesrok oslaví sté narozeniny, my na tomto místě připomeneme posledních šest desetiletí její pozoruhodné historie.

Rolls-Royce

Tento Rolls-Royce Silver Wraith s karoserií Park Ward si v roce 1954 pořídil etiopský císař

Automobilka, u jejíhož zrodu stáli v roce 1904 pánové Charles Stewart Rolls (1877–1910) a Frederick Henry Royce (1863–1933), vstoupila po skončení druhé světové války do nové éry. Po více než třech desetiletích opustila továrnu v Derby a v novém závodě v Crewe se s novými technologickými možnostmi pustila do boje o místo na automobilovém Olympu. Zatímco mnohé luxusní značky 20. a 30. let se po válečných peripetích neprobudily k novému životu (např. Bugatti, Hispano-Suiza, Isotta-Fraschini, Maybach), britský Rolls-Royce se znovu stal symbolem nejvyšší kvality a automobilové prestiže. Připomeňme, že už v roce 1931 Rolls-Royce převzal tradiční britskou značku Bentley a v roce 1939 renomovanou karosárnu Park Ward, po níž koncem 50. let následovala i další špičková karosárna, H.J. Mulliner. V poválečných letech se stalo samozřejmostí, že většina vozů Rolls-Royce (s výjimkou špičkových modelů Phantom) měla jen málo odlišné sourozence nesoucí značku a tradi-

>>

Zakázkový kabriolet od firmy H.J. Mulliner na podvozku Silver Cloud ročníku 1958

ni masku Bentley. Od roku 1961 pak spojením již zmíněných firem vznikla karosářská divize Mulliner Park Ward, jež během následujících třiceti let oblě-

listová pera, kapalinou chlazený řadový šestiválec 4257 cm³ uděloval pětimetrovému automobilu o hmotnosti kolem 2100 kg největší rychlost 135 km/h. Od roku 1951 se vyráběl Silver Wraith s motorem převrtaným na 4566 cm³ a podvozkem s rozšířeným rozchodem

První Rolls-Royce dodávaný s kompletní celokovovou karosáří: Silver Dawn z let 1949 ať 1955

říí a podvozkem s rozvorem 3,05 m. Byla to vlastně dražší a prestižnější verze souběžně vyráběného vozu Bentley R. Silver Dawn s tovární karosáří a šestiválcem 4257 cm³ (v roce 1951 převrtaným na 4566 cm³) dosahoval největší rychlosti 150 km/h a až do roku 1953

kala špičkové vozy značky Rolls-Royce, ať už v malosériovém provedení, nebo na individuální zakázky.

Poválečná historie značky Rolls-Royce začala v roce 1946 typem Silver Wraith, klasicky stříženým automobilem s rozvorem 3,2 m, nezávisle zavěšenými předními koly a pohonem tuhé zadní nápravy. Odpružení obstarávaly vpředu vinuté pružiny a vzadu podélná

a rozvorem prodlouženým na 3,38 m, takže celková délka vzrostla na 5,4 m. Připomeňme, že všechny vozy Silver Wraith byly karosovány mimo mateřskou automobilku ve specializovaných závodech, samozřejmě včetně dceřinné karosárny Park Ward.

Mezitím se v roce 1949 objevil na scéně Rolls-Royce Silver Dawn, 4,9 m dlouhý sedan s celokovovou karose-

Modernizovaný Rolls-Royce Silver Shadow II vstoupil na trh na jaře 1977

se vyráběl téměř výlučně s levostranným řízením na export, především do USA. Teprve pak se jej dočkali i britští zákazníci. Do ukončení výroby v roce 1955 spatřilo světlo světa necelých osm stovek automobilů Silver Dawn, přičemž jen šest desítek z nich mělo zakázkově karosérie.

Na jaře 1955 debutoval nástupce typu Silver Dawn, výrazně modernější Sil-

*Sest metrů luxusu:
impozantní Rolls-Royce
Phantom VI na snímku
z poloviny 70. let*

ver Cloud. Do vínku dostal zcela nový robustní podvozek s rámem opatřeným šikmými výtuhami ve tvaru X a standardním rozvorem 3,12 m. Nezávisle zavěšená přední kola byla odpružena vnutnými pružinami, tuhá zadní náprava listovými pery, přičemž vpředu i vzadu se montoval příčný stabilizátor. Nový vůz jezdil na patnáctipalcových kolech, zatímco jeho předchůdci měli kola o jeden až dva palce větší. Výrobce nabízel Silver Cloud jako 5,4 m dlouhý čtyřdveřový sedan s karoserií, kterou dodávala firma Pressed Steel, finální montáž a vyzdobení však probíhaly v mateřské automobilce. Srdcem vozu byl řadový šestiválec 4887 cm³, jenž mu spolu se čtyřstupňovou samočinnou převodovkou uděloval největší rychlost 165 km/h. Standardní podvozek stejně jako dražší verze s rozvorem prodlouženým na 3,23 m se dodávaly i samostatně a karosovaly je renomované firmy Hooper, James Young, H.J. Mulliner, ale také filiálka R-R, Park Ward.

Zapomenout ovšem nesmíme, že až do léta 1959 se nadále vyráběl i prestižnější – a dražší – typ Silver Wraith, který od roku 1955 poháněl větší šestiválec 4,9 l. V letech 1946 až 1959 vzniklo celkem 1883 vozů Silver Wraith, z nichž 639 mělo prodloužený rozvor.

Velký zlom nastal v září 1959, kdy automobilka Rolls-Royce opustila dosavadní šestiválce a pod kapotu inovovaného typu Silver Cloud II (a jeho sourozence jménem Bentley S2) umístila zcela nový motor V8 o objemu 6230 cm³, opět v kombinaci se čtyřstupňovou automatikou. Stejný osmiválec se uplat-

nil i v novém špičkovém typu Phantom V, reprezentačním automobilu s rozvorem 3,68 m a více než šestimetrovou celkovou délkou, který na podzim 1959 nahradil svého předchůdce s označením Phantom IV. Ten vznikl v letech 1950 až 1956 v pouhých osmnácti exemplářích určených téměř výlučně hlavám států a členům panovnických rodů. Phantom IV poháněl řadový osmiválec 5675 cm³ konstrukčně velmi blízký se šestiválcem typu Silver Wraith, v řadě luxusních landauletů a limuzín tohoto typu figuruje i pancéřovaný uzavřený vůz, který si v roce 1952 u firmy H.J. Mulliner objednal španělský diktátor Franco. Impozantní Phantom V s motorem V8 se vyráběl až do jara 1968 a protože si jej mohl pořídit kterýkoliv solventní zákazník, prodalo se celkem 516 vozů.

Mírně sníženou kapotou a přidí ozdobenou dvěma dvojicemi kruhových světlometů se vyznačoval Silver Cloud

III vyráběný v letech 1962 až 1966, jenž se jinak jen málo lišil od svého předchůdce druhé série. Automobily Silver Cloud významně rozšířily řady majitelů automobilů Rolls-Royce: produkce šestiválcových modelů dosáhla v letech 1955 až 1959 čísla 2360, osmiválcových vozů Silver Cloud II a III vzniklo do jara 1966 téměř 5 tisíc (přesně 4955), včetně více než čtyř stovek exemplářů s prodlouženým rozvorem.

Novou éru zahájil Rolls-Royce Silver Shadow představený v říjnu 1965 na pařížském autosalonu. Pod moderní samonosnou karoserií se stupňovitou zádi ukrýval zcela nový podvozek s nezávislým zavěšením zadních kol a kotoučovými brzdami vpředu i vzadu. Motor V8 o objemu 6230 cm³ byl opět spojen se čtyřstupňovou samočinnou převodovkou, novinkou bylo samočinné seřizování světlé výšky nad vozovkou, na něž si britská automobilka – stejně jako na >>

*V této podobě se
impozantní limuzína
Phantom VI vyráběla až
do roku 1991*

*Od jara 1977 nesly
modely
s prodlouženým
rozvorem označení
Silver Wraith II*

vysokotlakou brzdovou soustavu – pořídila licenci od francouzské firmy Citroën. Elegantní 5,17 m dlouhý Silver Shadow s třímetrovým rozvorem byl nižší, užší a kratší než Silver Cloud a přece poskytoval více prostoru cestujícím i jejich zavazadlům. Na patnáctipalcových kolech dosahoval rychlosti až 190 km/h a zároveň poskytoval mimořádný jízdní komfort. Čtyřdveřové sedany Silver Shadow se začaly prodávat v sezóně 1966, od jara 1967 pak karosárny James Young a Mulliner Park Ward nabízely dvoudveřové kabriolety a kupé, na něž na jaře 1971 navázaly modely Corniche karosované druhou z těchto firem. Mezitím byl v roce 1969 uveden na trh čtyřdveřový model s prodlouženým rozvorem a celkovou délkou 5,27 m, v sezóně 1970 všechny automobily této řady a také modernizovaný reprezentační typ Phantom VI vyráběný

od podzimu 1968 dostaly větší motor V8 o objemu 6750 cm³. V kombinaci s novou třístupňovou automatikou, jež se už dříve montovala do vozů určených pro americký trh.

Rolls-Royce Silver Shadow prošel výraznější inovací počátkem roku 1977, kdy dostal větší bezpečnostní nárazníky, nižší masku chladiče, nové hřebované řízení a decentně modernizovaný interiér. Zatímco standardní modely nesly označení Silver Shadow II a dvoudveřové verze Corniche II, čtyřdveřové vozy s prodlouženým rozvorem převzaly v únoru 1977 historické pojmenování Silver Wraith II.

Novinkou jara 1975 bylo luxusní 5,2 m dlouhé kupé Camargue, jehož karoserii navrhl italský mistr Sergio Pininfarina. Podvozek i poháněcí ústrojí s motorem V8 o objemu 6,75 l byly prakticky shodné s vozy Corniche, kupé Camar-

*Dvoudveřové modely
řady Silver Shadow
dostaly v roce 1971
pojmenování Corniche*

gue se však stalo ještě exkluzivnějším zbožím. Do roku 1986 vzniklo jen 534 těchto elegantních automobilů, zatímco produkce vozů Corniche dosáhla v letech 1971 až 1987 celkem 4432 exemplářů, z toho 3277 kabrioletů.

*Revoluční Silver
Shadow s nezávislým
zavěšením zadních kol
debutoval na podzim
1965*

Koncem září 1980 měly v Paříži premiéru zcela nové vozy Rolls-Royce Silver Spirit a Silver Spur, následníci modelů Silver Shadow a Silver Wraith II. Poslední vozy řady Silver Shadow vyjely z Crewe v sezóně 1981, přičemž jejich souhrnná produkce se od roku 1965 přehoupla přes 31 tisíc.

Pozoruhodnou dlouhověkostí se mohli pochlubit Roll-Royce Phantom VI, reprezentační vůz nejvyšší třídy, který debutoval v říjnu 1968 a od svého předchůdce se na první pohled lišil zdvojenými světlomety. V nabídce zůstal téměř třicet let – až do roku 1991. Klasicky tvarovaný automobil více než šestimetrové délky a dvoumetrové výšky měl stejně jako menší sourozenci motor V8 o objemu 6,75 l spojený s třístupňovou automatikou, v tradičním duchu si však zachoval mohutné bubnové brzdy na všech čtyřech kolech a tuhou zadní nápravu odpruženou listovými pery. Dočkal se uzavřených i polootevřených karoserií v pětimístném až sedmimístném provedení, samozřejmě nechyběl v parku britské královské rodiny a jeho kusová výroba nepřekročila 374 exemplářů, z nichž každý byl vlastně solitérem.

*Elegantní kupé
Camargue podle
Pininfarinova návrhu se
vyrábělo v letech 1975
až 1986*

Jan Tuček